

nodigt U graag uit op de openbare verdediging van het proefschrift van

Eva Van Eenoo

ter behaling van de graad van Doctor in de Wetenschappen

Titel van het proefschrift:
Navigating a car-dependent society. The case of Flanders (Belgium).

Promotors:

Prof. dr. Kobe Boussauw (VUB)

Dr. Koos Fransen (VUB)

De verdediging heeft plaats op

**Maandag 5 februari 2024 om 15u in
auditorium D.2.01.**

Samenstelling van de jury

Prof. dr. Nele Aernouts (VUB, voorzitter)

Prof. dr. Cathy Macharis (VUB, secretaris)

Prof. dr. Wojciech Keblowski (VUB)

Prof. dr. Monika Maciejeweska (VUB)

Prof. dr. Jonas De Vos (UCL)

Dr. Anna Plyushteva (University of Oxford)

Prof. ir. Dirk Lauwers (UGent / UAntwerpen)

Curriculum vitae

Eva Van Eenoo is opgeleid als historicus (Universiteit Gent, 2003) en ruimtelijk planner (Universiteit Gent, 2018). Tussen 2018 to 2023 werkte ze als onderwijsassistent en onderzoeker aan het Cosmopolis Centre for Urban Research van de Vrije Universiteit Brussel, waar haar doctoraatsonderzoek uitvoerde.

In haar onderzoek tracht ze inzichten en kennis te produceren die bijdragen aan het verwezenlijken van een rechtvaardige mobiliteitstransitie.

Abstract van het doctoraatsonderzoek

Deze studie wil bijdragen aan het academisch debat dat focust op de productie en reproductie van de autoafhankelijke samenleving. De centrale onderzoeksvraag die aan de basis van de studie ligt, luidt als volgt: Hoe, waar en door wie wordt de autoafhankelijke samenleving geproduceerd en gereproduceerd? De thesis vertrekt vanuit de zogenaamde 'land-use transport feedback cycle', een concept dat verwijst naar de wederzijdse relatie tussen transport en ruimtelijke ordening. Naast empirisch onderzoek naar deze wederzijdse relatie, belicht het proefschrift de ongelijkheden in het gebruik van de auto en ontrafelt het wie kan deelnemen en wie wordt gemarginaliseerd in de autoafhankelijke samenleving. Het onderzoekt ook aspecten zoals de 'gepercipieerde' autoafhankelijkheid van de auto en maakt gebruik van theoretische kaders uit de sociologie.

De studie gaat na op welke manier autoafhankelijkheid in de bestaande academische literatuur wordt geconceptualiseerd, en identificeert methodologische, empirische en theoretische lacunes in het huidig onderzoek. Met behulp van vier casestudies, twee in Vlaanderen, één in verstedelijkt gebieden in Vlaanderen en één in Gent, verkent de studie diverse aspecten van autoafhankelijkheid op verschillende geografische schalen.

De studie concludeert dat de autoafhankelijke samenleving zich niet beperkt tot gebieden die worden geassocieerd met hoge autoafhankelijkheid in termen van bereikbaarheid, maar zich ook uitstrekt naar plaatsen die vanuit ruimtelijk oogpunt als eerder auto-onafhankelijk kunnen worden beschouwd. De locaties waar vandaag een basis ligt voor een auto-onafhankelijke samenleving, of waar deze al gedeeltelijk is gerealiseerd, zijn voornamelijk beperkt tot die binnenstedelijke gebieden.

De autoafhankelijke samenleving is een collectieve constructie, maar verre van een neutraal concept. Huishoudens met hogere inkomens dragen meer bij aan de productie en reproductie ervan. Dit betekent dat de autoafhankelijke samenleving zowel exclusief als uitsluitend is, en dat sommigen er meer van kunnen profiteren dan anderen. Niet iedereen kan op dezelfde wijze navigeren binnen deze samenleving. In die zin is de algemene classificatie van 'autobestuurders' problematisch omdat het een te beperkte weergave van de realiteit is. Verder benadrukt de sterke associatie van bepaalde alledaagse sociale praktijken de diepgewortelde aanwezigheid van de auto in het dagelijks leven. Doordat het dagelijkse leven zodanig verknoot is met autogebruik, is het loskoppelen van beide een erg lastige opgave.

Een definitief antwoord geven op de vraag of Vlaanderen autoafhankelijk is, is niet eenvoudig. De autoafhankelijke samenleving is inherent multidimensionaal, gekenmerkt door complexiteit, ruimtelijke en sociale verschillen, ongelijke deelname, dominante maatschappelijke betekenissen en een afhankelijkheid van competenties die niet gelijkmatig over de samenleving zijn verdeeld. Dit vraagt dus om een gelaagd begrip van de autoafhankelijke samenleving.